

**Platform
Vorzitters
Examencommissies HR**

Jaarverslag PVE

Jaarverslag PVE
2020-2021

Instituut

Platform Voorzitters
Examencommissies

Naam auteur(s)

Eefje van Herwijnen (voorzitter)
Julia Noordegraaf (vicevoorzitter)

*Datum
Status*

24-03-2022
Versie 2.0 (concept)

Auteurs

Naam	Functie	Handtekening	Datum
Eefje van Herwijnen	Voorzitter PVE		
Julia Noordegraaf	Vicevoorzitter PVE		

Versiebeheer

Versie	Bespreken/vaststellen	wanneer	gereed
001	Opzet en format bespreken	12 januari 2022	
002	Feedback voorzitters	17 februari 2022	
003	BesprekenVaststellen ter PVE bijeenkomst 24 maart	24 maart 2022?	

DEEINVTIEK

INHOUDSOPGAVE

Inhoud

1.	Woord vooraf	4
2.	Werkzaamheden en werkwijze PVE	5
3.	Terugblik en reflectie	12
4.	Vooruitkijken werkzaamheden 2021-2022	14
5.	BIJLAGEN:	15
	a. Statusoverzicht aanbevelingen	15
	b. Verantwoordingsverslag aanbevelingen 2019-2020	20

1. Woord vooraf

Dit is het eerste jaarverslag van het Platform Voorzitters Examencommissies (PVE) van de Hogeschool Rotterdam (HR). In het nabije verleden (vanaf studiejaar 2014-2015) is het initiatief genomen voor een HR-breed overleg voorzitters examencommissies. De intentie was (en is nog steeds) om op informele wijze een veilige omgeving te creëren voor alle voorzitters van de examencommissies binnen Hogeschool Rotterdam om zaken te overleggen. Daarnaast bood (en biedt) dit overleg ook een platform aan de voorzitters om te sparren over bepaalde kwesties, dilemma's te behandelen, procedures te kalibreren en eventueel te harmoniseren binnen de HR. Vanaf het studiejaar 2018-2019 deed de naam Platform Voorzitters Examencommissies HR (PVE) zijn intrede.

Met name de laatste jaren is gebleken dat het PVE steeds meer als een transparante en toegankelijke gesprekspartner wordt gezien. Er is inmiddels afstemming met belangrijke actoren zoals het College van Bestuur, directie en stafafdelingen (Concernstaf, OeO, AMC, decanaat, etc.) bewerkstelligd. Het delen van kennis, ervaringen, scholing, rapporten en relevante gespreksonderwerpen wordt als zeer waardevol ervaren.

Om te komen tot een gezaghebbend Platform dat vanuit consistent overleg komt tot gemeenschappelijke kaders ten aanzien van beleid en de uitvoering daarvan, was echter een formele oprichting van het PVE noodzakelijk.

In het onderzoeksrapport 'onderzoek jaarverslagen examencommissies 2017-2018 samenvatting & analyse' heeft de Compliance Officer als eerste aanbeveling gegeven om het PVE te institutionaliseren en bezetting toe te kennen.

Dit heeft ertoe geleid dat met ingang van **1 januari 2021** het PVE binnen de governance structuur van de hogeschool, gepositioneerd is als een dochter van de gezamenlijke examencommissies!

Uitgangspunten hierbij zijn geweest dat het onafhankelijk en deskundig functioneren van de examencommissies niet aangetast mag worden en er sprake is van een transparante positie en kader van het PVE binnen de inrichting van de hogeschool. Op deze manier kan het PVE zelfstandig opereren, terwijl controle en toezicht in handen blijven van de examencommissies.

Eveneens zijn er toen vanuit het CvB middelen gereserveerd om het PVE te faciliteren. Zij valt onder de dienst Concernstaf.

Afgelopen studiejaar stond volledig in het teken van Covid-19. Door de coronacrisis zijn er veel processen op gang gekomen waaronder een plotselinge omslag van fysiek naar online onderwijs met de daarbij behorende *online toetsing*.

Het PVE heeft hierbij een coördinerende rol op zich genomen. Het gezamenlijk optreden heeft in positieve zin de verhoudingen en samenwerking tussen de examencommissies en relevante actoren (zoals toetscommissies, management en instellingsbestuur) versterkt. Ook de examencommissies zelf zijn, met name door het PVE, dichter naar elkaar toe gegroeid.

We hebben geleerd dat aanpassen een heel belangrijke eigenschap is. Goed overleg met de stakeholders is dan een "must" en dat hebben we ook veelvuldig gedaan.

Met trots kijken we terug op een jaar waarin uitstekend is samengewerkt op een prettige professionele wijze. We kiezen ervoor om in dit eerste jaarverslag van het PVE te starten met het "oprichtingsjaar".

Dit houdt in dat er teruggekeken en gereflecteerd wordt op de werkzaamheden uit het studiejaar 2020-2021 en vooruitblijkt wordt naar de voorgenomen activiteiten in het studiejaar 2021-2022.

Veel leesplezier!

Eefje van Herwijnen, voorzitter
Julia Noordergraaf, vicevoorzitter

2. Werkzaamheden en werkwijze PVE

Algemeen

De gedachte van de wetgever is dat de Examencommissie 'discretionaire' bevoegdheden heeft en dat er op een zodanige wijze van die bevoegdheden gebruik gemaakt wordt dat dit transparant gebeurt en de student weet waar hij aan toe is. In het PVE hebben de voorzitters van alle instituuts-examencommissies alsook examencommissie CTO zitting. Het Dagelijks Bestuur (DB) van het PVE bestaat thans uit een voorzitter en een vicevoorzitter.

Het PVE wil een proactieve houding naar het College van Bestuur (alsook de medezeggenschapsorganen), de instituutsdirecteuren en het management aannemen met als doel dat uiteindelijk alle betrokken gremia, ieder vanuit de eigen rol, samenwerken om de kwaliteit inclusief gezamenlijke kwaliteitsstandaarden (verder) te ontwikkelen.

PDCA:

De taken van het PVE zijn standaard opgenomen in een planning. Dit betekent dat er ieder studiejaar een aantal specifieke acties zullen zijn (**PLAN**), die opgenomen zijn in een [beleids- en jaarwerkplan](#) (hieronder overzichtelijk de jaarplanner). Er worden voor een heel studiejaar maandelijks bijeenkomsten ingepland (**DO**), waarin voornoemde acties (indien mogelijk op volgorde van prioriteit en vaak in de vorm van een thema) aan de orde komen. Gedurende het studiejaar worden bovengenoemde acties gemonitord (**CHECK**). Naar aanleiding van evaluaties zal het PVE-aanpassingen bespreken (met onder meer afdeling juridische zaken) en deze ook doorvoeren in o.a. de OER/Reglementen (**ACT**). Het PVE zal tenslotte concrete acties voor nieuwe verbeteringen formuleren (wie, wat, waar en wanneer) en uitvoering hiervan monitoren.

Jaarplan en -taken (2020-2021)

Augustus	September	Oktober
Overlegmomenten <ul style="list-style-type: none"> Benoemingsbijeenkomst 31/8 	Overlegmomenten <ul style="list-style-type: none"> Platformbijeenkomst 24/9 	Overlegmomenten <ul style="list-style-type: none"> Platformbijeenkomst 27/10
Acties <ul style="list-style-type: none"> Benoemingsbijeenkomst (online) Vaststellen jaarplanner komend studiejaar en vergaderplanning Mandaten 	Acties <ul style="list-style-type: none"> Finaliseren Jaarbeleids- en werkplan + jaarkalender. Actielijst PVE Resultaat invoer studie buitenland Implementatie art. 7:30 WHW procedure (CcS-JZ) 	Acties <ul style="list-style-type: none"> Jaarverslag Examencommissie kalibreren
November	December	Januari
Overlegmomenten <ul style="list-style-type: none"> Platformbijeenkomst 26/11 	Overlegmomenten <ul style="list-style-type: none"> Platformbijeenkomst 17/12 Bijpraten CvB 8/12 	Overlegmomenten <ul style="list-style-type: none"> Overleg CvB Platformbijeenkomst 14/1
Acties <ul style="list-style-type: none"> Thematische bijeenkomst Hogeschoolgids 2.0/R&R Gasten: projectgroep HG 2.0 Actielijst PVE 	Acties <ul style="list-style-type: none"> Thematische bijeenkomst Proces diplomeren Gasten: CcS-JZ/FIT/proceseigenaar 	Acties <ul style="list-style-type: none"> Erkenning PVE als orgaan binnen de governance structuur HR! Thematische bijeenkomst

	<ul style="list-style-type: none"> • Jaarverslagen concept 	<p>Vervolg thema proces diplomeren (CcS-JZ)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Actielijst PVE • PVE notitie 2.0
Februari	Maart	April
<p>Overlegmomenten</p> <ul style="list-style-type: none"> • Platformbijeenkomst 16/2 • Bijpraten CvB 11/2 	<p>Overlegmomenten</p> <ul style="list-style-type: none"> • Platformbijeenkomst 25/3 	<p>Overlegmomenten</p> <ul style="list-style-type: none"> • Overleg Ccs - Jurisprudentie • Platformbijeenkomst 29/4 (Ron) • Bijpraten CvB 29/4
<p>Acties</p> <ul style="list-style-type: none"> • Thematische bijeenkomst • Laag 1 R&R Examencommissies (subwerkgroepjes voorzitters) • Actielijst PVE • Jaarverslagen definitief 	<p>Acties</p> <ul style="list-style-type: none"> • Thematische bijeenkomst Toets(borgings)commissies Gasten: externe deskundige, beleidsmedewerker/expert toetsing, compliance officer, projectleider professionalisering examencommissies • Actielijst PVE • Start onderzoeksrapport jaarverslagen 2019-2020 	<p>Acties</p> <ul style="list-style-type: none"> • Thematische bijeenkomst CoIA project screeningbg externe partners (CoIA, beleidsmedewerker) • Plagiaatscanner (nieuw) Sim Check Gasten: FIT • Actielijst PVE
Mei	Juni	Juli
<p>Overlegmomenten</p> <ul style="list-style-type: none"> • Platformbijeenkomst 27/5 	<p>Overlegmomenten</p> <ul style="list-style-type: none"> • Platformbijeenkomst 22/6 • Bijpraten CvB 11/6 • Jaarplan 2021-2022 	<p>Overlegmomenten</p> <ul style="list-style-type: none"> • Platformbijeenkomst 15/7 (CvB- voorzitter) • Onderzoeksrapport jaarverslagen → CvB • TC-pakket → CvB • AMC
<p>Acties</p> <ul style="list-style-type: none"> • Actielijst PVE • Minors en keuzevakken (kadernotitie 2014) Gasten: Commissie KM • Proces verwijzing studenten met bijzondere/persoonlijke omstandigheden Gasten: decanen 	<p>Acties</p> <ul style="list-style-type: none"> • Actielijst PVE • Reglement PVE • Flexibilisering onderwijs Gast: CcS-JZ • Pilots/Experimenten Gast: WOLT • Governancestructuur PVE voorafgaand overleg tussen externe deskundige, compliance officer, projectleider professionalisering examencommissies. 	<p>Acties</p> <ul style="list-style-type: none"> • Actielijst PVE • Onderzoeksrapport jaarverslagen • Hogeschoolgids 2.0: R&R • Kennismaking AMC Gast: AMC • Resultaat Landelijke enquête i.v.m. corona

2.1 Werkzaamheden PVE 2020-2021

Het PVE streeft ernaar om optimaal invulling en ondersteuning te kunnen geven aan de taken welke de wet de examencommissies oplegt. Tevens wil het PVE een gezaghebbende positie binnen de organisatie kunnen innemen om, vanuit de eigen rol, constructief samen te werken ter bevordering van de (gezamenlijke) kwaliteit. Om haar doel, zoals hierboven beschreven, te bereiken, richt het PVE zich op onderstaande :

- Versterking van de posities van de examencommissies;
- Gemeenschappelijke basis, visie en beleid;
- Professionalisering examencommissies en bevordering deskundigheid;
- Kennis- en ervaringsdeling, kennisontwikkeling en intervisie;
- Onderhouden van contact met het CvB als gesprekspartner en adviseur;
- Harmonisering/centralisering/standaardisering en afstemming (behoudens vrijheid aan iedere examencommissie om hieraan verdere invulling te geven en beleid te ontwikkelen);
- Facilitering onderlinge consultatie door o.a. tijd en ruimte beschikbaar te stellen en beleidsafdelingen te kunnen inschakelen;
- Afstemming geaccordeerde beleidskaders (ten dienste van het monitoren toetsorganisatie conform OER, toetsbeleid, toetsprogramma, beoordelingskaders);
- Bijdrage leveren aan de kwaliteitscultuur van het geboden onderwijs binnen HR;
- Nauwere samenwerking met het CvB, instituutdirecteuren, onderwijsmanagers en kwaliteitsafdelingen aangaande kwaliteit toetsing, toetsbeleid en toetsorganisatie;
- Kalibratie jaarverslagen en onderwerpen van het jaarverslag en
- Verduidelijking en versterking van de juridische kaders van haar wettelijke taken.

De speerpunten zijn voornamelijk overkoepelend van aard en daarom heeft het PVE haar beleidsmatige taken zo constructief en gestructureerd mogelijk uitgevoerd, zoals het organiseren van periodieke bijeenkomsten van de voorzitters en andere betrokkenen om thema's te bespreken die op dit moment relevant zijn. Dit draagt bij aan de deskundigheid en professionalisering van de examencommissies en geeft kans om meer verdieping en/of kalibratie te bieden. Ons jaarplan heeft concrete taken en doelstellingen opgesomd. O.b.v. bovengenoemde speerpunten en de taken genoemd in ons jaarplan, zijn onderstaande zaken (samenvattend) de PVE-werkzaamheden van studiejaar 2020-2021 geweest:

Jaarplan & PVE-Jaarverslag

Het jaarplan loopt gelijk met het studiejaar en wordt aangeboden aan het CvB en andere relevante gremia. Het PVE wil op een transparante manier in haar formele positie verantwoording afleggen voor de geboden (financiële) ondersteuning vanuit CcS (Juridische Zaken) en zal er jaarlijks een jaarverslag worden opgesteld over het afgelopen studiejaar,

Onderzoeksrapport Jaarverslagen Examencommissies

De verantwoording voor het opstellen van het onderzoeksrapport jaarverslagen is tot en met het verslagjaar 2018-2019 toe de verantwoordelijkheid geweest van de compliance officer. Eén van de aanbevelingen van de compliance officer was om het opstellen van het onderzoeksrapport jaarverslagen over te dragen aan het PVE. Deze aanbeveling is geëffectueerd vanaf de jaarverslagen examencommissies 2019-2020 voor de samenvatting en analyse als geheel, maar zeker ook voor de best practices en verbetervoorstellen. De werkwijze van deze taak is uitvoerig besproken met de compliance officer en de eerste keer heeft een externe auditor het PVE-DB geholpen met de analyse en verslaglegging van het onderzoeksrapport. De opvolging van de aanbevelingen die uit het rapport volgen wordt systematisch bijgehouden door het PVE-DB.

Reglement

Het PVE wil haar eigen Reglement van Orde op gaat stellen omdat zij officieel is erkend door het CvB vanaf 1 januari 2021. Bij besluit van 28 juni 2021 heeft het CvB het voorstel van het PVE geaccordeerd inzake de positie van het PVE als dochter van de examencommissies. Dit houdt in dat de examencommissies het PVE jaarlijks mandateren om hen in aangegeven situaties te vertegenwoordigen. Het PVE heeft een plaats gekregen in de Hogeschoolgids in de (nieuwe) bijlage Regels & Richtlijnen Examencommissies. Zij zal haar taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden in het volgend studiejaar verder uitwerken in een Reglement van Orde PVE.

Bijeenkomsten

Het PVE komt maandelijks voltallig bijeen. Het DB bereidt de bijeenkomsten voor. Aan de bijeenkomsten nemen de voorzitters van de examencommissies deel, zij dienen zich eventueel te laten vervangen door hun vicevoorzitter. Naar gelang behoefte worden er sprekers/gasten uitgenodigd, tussentijdse bijeenkomsten georganiseerd en werkgroepen samengesteld voor lopende projecten en/of actiepunten. Er wordt een actie- en besluitenlijst bijgehouden door het DB en de notulen worden bijgehouden door de ambtelijke secretaris.

Werkgroepen

Het PVE is in de loop der jaren steeds meer thematisch gaan werken. Soms werd er meer dan één thema in een bijeenkomst behandeld. De structurele bijeenkomsten en ook de continuïteit en inzet van de voorzitters heeft ertoe geleid dat bepaalde onderwerpen op beleidsmatig niveau relevanter werden. De praktijk is ontstaan om, indien relevant, per thema een werkgroep op te richten bestaande uit een aantal voorzitters en mogelijk vakinhoudelijke experts. Op deze manier wordt er projectmatig gewerkt aan een actueel thema. Voor grote thema's werd er een aparte thematische bijeenkomst georganiseerd en voor de minder complexe thema's werden deze tijdens de reguliere bijeenkomsten behandeld.

Bijpraatmomenten DB PVE - College van Bestuur

Het PVE streeft ernaar om minimaal twee keer per jaar een overlegmoment te hebben met de voorzitter van de College van Bestuur. Mede vanwege de coronacrisis leidde het in dit verslagjaar tot een vijftal belangrijke overleggen waar het DB PVE voor werd uitgenodigd. Dit is door het PVE enorm op prijs gesteld. De lijnen waren op deze manier kort en de communicatie verliep naar tevredenheid. Onderwerpen die aan de orde zijn geweest zijn o.m. opvolging van de aanbevelingen uit de onderzoeksrapporten jaarverslagen examencommissies (bijvoorbeeld: toetsborgingscommissies en PDCA-cycli), extra toetsronde i.v.m. corona gerelateerde problematiek, governance structuur PVE en voortgang jaarverslagen.

Benoemingsbijeenkomst

Bij de start van het studiejaar 2019-2020 was er door het PVE voor het eerst een officiële benoemingsbijeenkomst voor alle leden van de examencommissies HR georganiseerd. Het was een succes en de bedoeling dit ieder jaar te herhalen. Vanwege de coronacrisis waren we echter genoodzaakt deze bijeenkomst op 31 augustus 2020 online te organiseren.

2.2 De thema's

De thema's van dit verslagjaar waren

- Positie toetscommissies HR: zorg- en borgtaken (gasten: in- en externe deskundigen);
- Proces diplomeren (gasten: CcS-JZ, Fit, SSC)
- Project Vernieuwing Hogeschoolgids: Regels & Richtlijnen (gasten: CcS-JZ);
- Art. 7:30 WHW route (gasten: SSC en CcS-JZ);
- Proces screening externe partners (gast: CoIA) .

Naast bovenstaande thema's zijn *diverse kleinere onderwerpen* geagendeerd, onder meer

- Herziening PVE-memo coronacrisis 2020 (online toetsen, proctoring, inzage, extra toetskansen, etc.);
- Kalibratie conceptjaarverslagen en bespreking onderzoeksrapport 2019-2020;
- Plagiaatscanner SimCheck: opvolger Ephorus (gast: FIT) ;
- Minors en keuzevakken (gasten: OeO, commissie Keuzevakken en Minors) ;
- Verwijzing studenten met bijzondere/persoonlijke omstandigheden (gasten: decanaat);
- Flexibilisering onderwijs (gast: OeO);
- Pilots/experimenten (gast: OeO en WOLT);
- Governancestructuur PVE.

2.3 Nadere toelichting

Enkele thema's willen we nader toelichten, omdat deze tot beleidsmatige wijzigingen hebben geleid.

Thema diplomeringproces

Er is bij examencommissies veel kennis met betrekking tot het diplomeringproces, maar een volledig plaatje ervan met de daarbij horende do's en don't's ontbreekt soms. Oorzaak daarvan is wellicht het feit dat het eigenaarschap van dit proces neergelegd is bij de managers van het bedrijfsbureau. Op zich wellicht een logische plaats, maar dan "verschijnt" een getuigschrift bij een (voorzitter van een) examencommissie alleen voor het zetten van de handtekeningen/parafen en de uitreiking. Er gaat echter nog het een en ander aan vooraf en een kopie van het getuigschrift wordt na uitreiking ook verwerkt. De praktijk heeft laten zien dat verduidelijking en meer bekendheid van de (wettelijke) kaders inzake de procedurele eisen van uitreiking gewenst is. Een bijkomende kwestie waardoor er meer aandacht gevraagd wordt voor de juistheid van de getuigschriften is dat er een (lichte) toename lijkt te zijn van vervalste diploma's (niet alleen in het hbo). Sinds juli 2019 heeft de vicevoorzitter (tevens medewerker juridische zaken) een lopende volmacht om namens Hogeschool Rotterdam aangifte te doen ingeval van valse getuigschriften. Hierdoor is het PVE goed op de hoogte van mogelijke valse getuigschriften en worden de betreffende examencommissies nauw betrokken bij een aangifte. Des te meer reden om meer bekendheid te geven aan het proces diplomeren en wat de aandachtspunten zijn inzake de informatie op het getuigschrift.

Artikel 7.11 lid 2 WHW zegt immers dat "*Ten bewijze dat het examen met goed gevolg is afgelegd, wordt door de examencommissie een getuigschrift uitgereikt, nadat het instellingsbestuur heeft verklaard dat **aan de procedurele eisen voor de afgifte is voldaan.***" Dit houdt onder andere in dat het belangrijk is om periodiek te controleren of de informatie op het getuigschrift kloppend is. Weliswaar is het de zorgtaak van de opleiding om de juiste informatie erop te zetten, maar de examencommissies dienen te borgen dat het getuigschrift met haar informatie klopt. Het bleek enorm waardevol om met de uitgenodigde collega's van de diensten Fit en Juridische Zaken het proces stap voor stap te doorlopen:

- Technische achtergrondinformatie (lay-out getuigschriften en supplementen: wijzigingen en aanpassingen)

- Verwerking diploma's bij SSC (Gegevensverwerking naar DUO)
- Wettelijke taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden (voorzitter) examencommissie
- Mandatering door examencommissie (voor zover de aard van de bevoegdheid zich daar niet tegen verzet)
- Graadverlening en gegevens getuigschrift en supplement
- Handtekening en
- Judicium

Voor het komende studiejaar wordt dit onderwerp nogmaals geagendeerd voor de puntjes op de i.

Thema positie toetscommissies: zorg- en borgtaken

De praktijk laat zien dat toetscommissies vaak taken uitvoeren voor het management (*zorgen*), bijvoorbeeld in het kader van toetsontwikkeling. Aan de andere kant mandateren de examencommissies taken aan diezelfde toetscommissies om de kwaliteit van tentamens en examens te *borgen*. Hier treedt een spanningsveld op, zowel in de tijdsverdeling tussen 'zorgen' en 'borgen' als ook qua aard, taken en belangen van het opleidingsmanagement versus de examencommissie. Dit spanningsveld is al langer bekend. Steeds duidelijker is geworden dat er behoefte is aan een verduidelijking van de positie van de toetscommissie en definiëring van haar taken. De compliance officer heeft in zijn onderzoeksrapport jaarverslagen 2018-2019 als één van de belangrijkste aanbevelingen aangestuurd op de invoering van zuivere toetsborgingscommissies.

Om enerzijds de verantwoordelijkheden en daarmee gepaard gaande rol- en taakverdeling in het zorgen en borgen van toetskwaliteit helder te maken én tegelijkertijd de invulling van de **borgtaak** ten aanzien van toetskwaliteit te versterken heeft het PVE samen met een toetsdeskundige een 'TC profielschets' opgesteld. Daarnaast is er een notitie geschreven over de dringende behoefte van de toetscommissies aan duidelijke afspraken. De notitie 'positie en profiel TC' beschrijft verschillende mogelijkheden voor de op- en inrichting van een toetscommissie. Hiermee kan binnen een opleiding/instituut richting worden gegeven aan het adequaat laten functioneren van een toetscommissie met mandaat. Het kwaliteitsproces wordt daarmee extra gediend.

Om afstemming te kunnen bereiken over het adequaat functioneren van toetscommissies binnen HR heeft het PVE dit **TC-borgpakket¹ in juli 2021** via het College van Bestuur overhandigd aan de instituutdirecteuren en het opleidingsmanagement. De examencommissies willen hiermee aantonen dat zij aandacht geven aan het functioneren van toetscommissies en dit meenemen in hun verantwoording. Om te komen tot een gezamenlijk organisatiebreed kader op punten die van belang zijn voor de organisatie en positionering van toetscommissies is het belangrijk hierover met elkaar in gesprek te gaan.

Thema Project Vernieuwing Hogeschoolgids (2.0)

In september 2019 is een werkgroep aan de slag gegaan met de opdracht vanuit het CvB om de Hogeschoolgids te vernieuwen. Hogeschoolgids '2.0' is ontstaan na een uitgebreide benchmark/literatuuronderzoek en in samenspraak met studenten en medewerkers van de hogeschool, waaronder het directeurenoverleg, het PVE, de CMR, maar ook onderwijskundige- en studiesuccesadviseurs en externe juridische adviseurs.

De Hogeschoolgids is een levend document met een formeel juridische status dat op heldere en toegankelijke wijze de studenten van Hogeschool Rotterdam informeert over wat zij van de Hogeschool (en o.a. de examencommissies) mogen verwachten aan onderwijs en bijbehorende faciliteiten en wat de Hogeschool van hen verwacht.

Met name was het voor de examencommissies belangrijk dat er vanuit het PVE door een groepje voorzitters gewerkt werd aan de bijlage "Regels & Richtlijnen Examencommissies".

¹ De stukken inzake het TC-borgpakket is te vinden (voor de voorzitters) in de gedeelde Teamsmap '[TC-borgpakket](#)'.

Thema Art. 7:30 WHW route

Er bleek onduidelijkheid te bestaan omtrent de vraag welk orgaan welke beslissing neemt ten aanzien van vrijstelling van de propedeutische fase en hoe deze vrijstelling er vervolgens op het studievoortgangsoverzicht uit ziet. Op grond van de WHW zijn er slechts twee mogelijkheden om in de hoofdfase te worden ingeschreven:

- a. op voet van art. 7.30 lid 1 WHW: het bezit van het propedeutische getuigschrift van de desbetreffende opleiding;
- b. op voet van art. 7.30 lid 2 WHW: het bezit van een diploma dat naar het oordeel van het instellingsbestuur ten minste gelijkwaardig is aan het propedeutische getuigschrift van de desbetreffende opleiding.

De examencommissie kan geen vrijstelling verlenen van *examens*, maar alleen van *tentamens*. Inschrijving in de hoofdfase op grond van een besluit van de examencommissie is daarom geen mogelijkheid, maar zij kan wel advies geven. Vanuit juridische zaken is het voorstel gedaan om de werkwijze van instromers conform de WHW (Art. 7:30 lid 2) te formaliseren middels een besluit van het CvB om deze vervolgens op te nemen in de hogeschoolgids en het Reglement inschrijving. Het diplomeringsproces voor instromers is dan op orde wanneer een student zijn bachelor getuigschrift aanvraagt.

Het SSC heeft voor inschrijving in de hoofdfase in beginsel een positief advies van de examencommissie nodig. Er wordt gewerkt met een jaarlijks vast te stellen lijst, waarin examencommissies bij voorbaat positief adviseren ten aanzien van specifieke elders behaalde getuigschriften (o.a. propedeuse, Ad, bachelor of buitenlands getuigschrift). In het verslagjaar heeft het PVE voor het eerst een dergelijk lijst opgesteld en deze zal jaarlijks in juli worden vastgesteld. Op dit moment wordt de tekst '*P elders behaald*' op het getuigschrift afgedrukt. Deze tekst dekt niet de gehele lading, men mag immers ook met een *ander* getuigschrift direct toegelaten worden tot de hoofdfase. Deze tekst wordt als volgt aangepast:

Het instellingsbestuur heeft met toepassing van artikel 7.30 lid 2 WHW vrijstelling verleend van de eis van het bezit van een propedeutisch getuigschrift.

De werkwijze inzake het proces van instroming hoofdfase o.b.v. een vrijgesteld propedeutisch getuigschrift van de desbetreffende opleiding is nader afgestemd tussen het PVE, juridische zaken, SSC en CoIA en vastgelegd in een werkwijze document.

3. Terugblik en reflectie

De bijeenkomsten van het PVE worden in de meeste gevallen persoonlijk door de voorzitters examencommissies bijgewoond. Een enkele keer komt er een (van tevoren aangekondigde) vervanger, meestal de vicevoorzitter. De regel om aanwezig te zijn, tenzij het echt niet anders kan, is een aantal jaren geleden duidelijk met elkaar afgesproken. De data van de overleggen zijn meestal al voor de start van het studiejaar bekend gemaakt zodat er in voldoende mate rekening mee gehouden kan worden. Het uitnodigen van gasten voor een bijeenkomst, verliep zowel bij die van binnen de Hogeschool Rotterdam of van daarbuiten bijzonder prettig. Iedereen toonde enthousiasme om het PVE te leren kennen, uitleg te geven over gekozen topics en kennis te delen. In een enkel geval zijn we door een dienst zelf benaderd (AMC, CoIA). Dat stelden wij zeer op prijs. Examencommissies zijn, mede door dit Platform, door de jaren heen niet alleen beter gaan samenwerken, maar ook binnen de instituten hun taken op een meer uniforme manier gaan uitvoeren. De lijntjes binnen en buiten het PVE zijn kort en dat werkt stimulerend.

Het verslagjaar stond voornamelijk in het teken van COVID19. De coronacrisis heeft niet alleen ons persoonlijke leven geraakt, maar het heeft ook het onderwijs, ons werk, ingrijpend veranderd. Docenten, medewerkers en managers hebben veel flexibiliteit en creativiteit moeten opbrengen om het onderwijs zo goed mogelijk doorgang te laten vinden. Ook studenten zijn hard geraakt. Zoals zo vaak brengen moeilijke omstandigheden niet alleen problemen met zich mee, maar ook positieve ontwikkelingen. Zo lijkt het erop dat de grote druk waaronder toets- en examencommissies door de lockdown kwamen te staan deze binnen de HR nog dichter bij elkaar heeft gebracht. Regelmatig bracht het de gewone planningen in de war, maar alle participanten waren zich hiervan bewust en streefden ernaar opgelopen achterstanden in te lopen hetgeen meestal lukte. Het verdient grote waardering dat met zoveel verantwoordelijkheidsgevoel door de leden van examen- en toetscommissies is gewerkt. Deze waardering gaat uiteraard ook uit naar de genoemde medewerkers diensten/bedrijfsbureaus in back- en frontoffice, ondersteuners, docenten en management. Het PVE heeft ook haar kracht getoond door eensgezind op te treden en gezamenlijk actief mee te denken en het CCMT van adviezen te voorzien.

Bovenstaande heeft ons er echter niet van weerhouden om de meeste onderwerpen uit het jaarwerkplan te behandelen tijdens de geplande PVE-overleggen. Wat betreft de coronagerelateerde onderwerpen die aan de agenda toegevoegd werden, heeft discussie hierover via het PVE ervoor gezorgd dat er gecoördineerd en eensgezind door de examencommissies werd gehandeld. Dat heeft de borgingstaak, in het bijzonder van de aangepaste toetsvormen en online toetsing op afstand, bevorderd.

Zo hebben we ook een duidelijk standpunt ingenomen met betrekking tot een overmachtssituatie bij toetsen op locatie in corona tijd. Gezien het voornaamste belang van het waarborgen van een veilige studie-, werk- en toetsomgeving was het voorstel om in overleg met de examencommissie, de directie en het onderwijsmanagement een 'force majeure-ronde' te organiseren. Deze extra toetsronde had alleen betrekking op de individuele toetsen die tijdens de toetsperiodes - waarin sprake was van aangescherpte maatregelen - op locatie werden afgenomen.

Een overzicht van enkele PVE-memo's, opgesteld tijdens de coronaperiode:

- a. Memo ['PVE coronacrisisbeleid memodirecteurenonderwijsmanagers'](#).
- b. Memo [PVE memo verzoek uitzondering wegens Corona DEF1920-0006](#)
- c. Memo [PVE memo2.0 coronacrisisbeleid memo DO MT 2021-0001 JNEH-DEF](#)
- d. Memo [PVE-DB Opinie fraudegevoeligheid inzake \(op afstand\) online tentaminering](#)
- e. Memo [PVE DB Opinie Privacy en opafstanddigaletoetsing corona](#)

Bij sommige behandelde onderwerpen (governance structuur PVE, proces diplomering, flexibilisering in het onderwijs, screening partnerscholen) was het doel om gezamenlijk als examencommissies iets te onderzoeken of te leren. Het PVE fungeert hier dan in zekere zin als scholingsplatform voor examencommissies.

Bij andere onderwerpen (TC-pakket, Hogeschoolgids 2.0: Regels & Richtlijnen Examencommissies, art. 7:30 WHW procedure, overleg met decanaat inzake bijzondere omstandigheden) was inbreng van de examencommissies gewenst of noodzakelijk om verandering en eventueel verbetering te bewerkstelligen. Er is hierdoor veel kennis vergaard binnen het PVE en gedeeld vanuit het PVE met andere gremia.

4. Vooruitkijken werkzaamheden 2021-2022

Uiteraard staan (aanhoudende) uitdagingen voor 2021-2022 op de agenda van het PVE: het inspelen op veranderingen die worden ingegeven door de voortdurende COVID-19-crisis en de daarmee samenhangende monitoring en evaluatie van de kwaliteit van de ingezette tentamineringmiddelen. Daarbij zullen de gepubliceerde kaders, COVID-richtlijnen vanuit het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (servicedocumenten) en afspraken van belang blijven.

Ook centrale thema's, zoals de vorming van toets(borgings)commissies en het proces diplomerende, blijven voorlopig terugkomen.

Er is weliswaar met laatstgenoemd thema in het afgelopen verslagjaar een goede start gemaakt, maar het PVE streeft naar meer betrokkenheid inzake het eigenaarschap van het diplomeringsproces.

Examencommissies reiken getuigschriften uit conform procedurele eisen (vastgesteld door het CvB).

Als het gaat om zaken als hoe omgegaan wordt indien sprake is van procedurele fouten, wie daarvoor aanspreekpunt is of wie de gegevens op het getuigschrift controleert, is het eigenaarschap van dit proces nog onvoldoende geactualiseerd en geconcretiseerd. Er is behoefte aan een heldere rolverdeling en noodzaak om in samenspraak met de opleidingen structureel de getuigschriften te controleren conform art. 7.11 WHW.

De thematische bijeenkomsten zullen worden gecontinueerd in samenwerking met de verschillende diensten, zoals AMC, CcS, FIT, SSC, JZ, etc.

De overige PVE-brede doelstellingen zijn opgenomen in het beleids- en jaarwerkplan 2021-2022. Voor dat studiejaar staan, onder meer, de volgende onderwerpen en overleggen op het PVE-programma

- Reglement PVE
- Kennismaking CMR Hogeschool Rotterdam
- Proces diplomering (thema: inhoud getuigschriften)
- Borging eindniveau/toets(borgings)commissies
- Externe validering (via G5/R6)
- Klachten & beroepsprocedures + jurisprudentie
- Uitbesteed onderwijs (Kies op Maat) & HP-programma's
- Het (huishoudelijk) reglement examencommissies & examinatoren wordt herzien en intentie is dit op te splitsen en een apart handboek voor de examencommissies te maken en richtlijnen & aanwijzingen voor de examinatoren.

5. BIJLAGEN:

a. Statusoverzicht aanbevelingen

Hieronder is schematisch weergegeven de status van de 25 aanbevelingen zoals overgenomen uit de Onderzoeksrapporten onderzoek jaarverslagen examencommissies over de studie jaren 2017-2018, 2018-2019 en 2019-2020 verantwoord.

De aanbevelingen uit beide onderzoeksrapporten dienen in samenhang te worden gezien.

Nr.	Aanbevelingen/acties Onderzoeksrapport Onderzoek jaarverslagen examencommissies 2017-2018	Wie	Status:
1	Institutionaliseer het Platform Voorzitters Examencommissies en ken bezetting (1fte) toe.	Project	Gerealiseerd December 2020 Opgenomen in Regels & Richtlijnen i.o.m. extern deskundige
1a	Maak een activiteitenplan voor het Platformvoorzitters Examencommissies, waarin specifieke scholings-, themabijeenkomsten e.d. zijn opgenomen.	PVE	Gerealiseerd Vast jaarlijks onderdeel PVE
2	Benoem de leden/voorzitters van de examencommissies in 'startbijeenkomst' en neem dit op in de standaardprocedure/werkwijze.	Project	Gerealiseerd Vast jaarlijks onderdeel PVE Procedure geëvalueerd
2a	Tref de noodzakelijke voorbereidingen voor de gezamenlijke benoemingsbijeenkomst voor de leden van de EC's voor studiejaar 2019-2020.	Project	Gerealiseerd Vast jaarlijks onderdeel PVE
3	Neem in iedere examencommissie het externe lid op en denk na over effectieve invulling.	Examenc.	Gerealiseerd Zie punt 16
4	Voer het besluit instituutsbrede examencommissies van 4 april 2018 uit.	Examenc.	Gerealiseerd
5	Regel periodiek contact in (minimaal 4 keer per jaar) tussen instituutsdirectie en examencommissie.	Examenc.	Gerealiseerd
6	Stel een HR-breed format voor het mandaat op met aanscherpte inhoud, inclusief afspraken over planning & controle gedurende het studiejaar.	Project	Gerealiseerd
6a	Vertaal het mandaat naar een concrete activiteitenplanning voor het betreffende studiejaar.	Examenc.	Onderdeel PC-cyclus
6b	Controleer periodiek gedurende het studiejaar of de toetscommissie de afgesproken activiteiten tijdig en correct heeft uitgevoerd.	Examenc.	Onderdeel PD-cyclus
6c	Leg de afspraken over de geplande activiteiten en de monitoring/controle vast en voeg deze aan het mandaat toe.	Examenc.	Onderdeel PD-cyclus
7	Maak duidelijk onderscheid tussen taken van opleidingsmanagement (zorgtaken) en examencommissies (borgingstaken).	Examenc.	In ontwikkeling Realisatie 2021-2022 Zie punt 20
7a	Maak afspraken met het opleidingsmanagement over het onderscheid tussen zorgtaken en borgingstaken. Geef aan dat de toetscommissie voor de uitvoering van de borgingstaken fungeert als verlengstuk van de examencommissie.	Examenc.	In ontwikkeling Realisatie 2021-2022 Zie punt 20
7b	Maak afspraken met de toetscommissie(s) over het onderscheid tussen zorgtaken en borgingstaken. Geef aan dat de toetscommissie(s) voor de uitvoering van de borgingstaken fungeert/fungeren als verlengstuk van de examencommissie. Markeer in het planningsoverzicht van de toetscommissie de borgingstaken.	Examenc.	In ontwikkeling Realisatie voor 2021-2022 Zie punt 20

8	Laat examencommissie zelf naar aanleiding van bevindingen toetscommissie de noodzakelijke bijsturing aan het opleidingsmanagement kenbaar maken.	Examenc.	In ontwikkeling Realisatie voor 2021-2022
8a	Communiceer richting de toetscommissie(s) en het opleidingsmanagement dat de communicatie over de bevindingen en noodzakelijke bijsturing het volgende pad volgen: toetscommissie --> examencommissies --> opleidingsmanagement.	Examenc.	Gerealiseerd
9	Regel periodiek contact in tussen examencommissie en toetscommissie inzake de uitvoering van het mandaat (planning & controle) en bezetting.	Examenc.	Opgenomen in PC-cyclus
10	Actualiseer en centreer alle hulpmiddelen op HINT die te maken hebben met toetskwaliteit.	Project	In ontwikkeling Realisatie voor 2021-2022
11	Scherp het onderscheid aan tussen taken opleidingsmanagement en examencommissies wanneer het gaat om gerealiseerde leerresultaten (eindkwalificaties).	Project	In ontwikkeling Realisatie voor 2021-2022 Zie punt 20
12	Investeer in de deskundigheid van leden van de examencommissies, toetscommissies en examinatoren en maak de status inzichtelijk.	PVE	Gerealiseerd Vast jaarlijks onderdeel
13	Wijzig de procedure inzake opstellen jaarverslagen examencommissie	PVE	Gerealiseerd
13a	Verduidelijk het format en verminder het aantal te beschrijven onderwerpen tot het noodzakelijke. Vanuit het Platform Voorzitters EC's wordt contact gezocht betreffende het format met de compliance officer.	PVE	Gerealiseerd
13b	Laat de verschillende examencommissies elkaar tijdens het opstellen van de jaarverslagen van feedback voorzien (t.b.v. eenduidigheid en kwaliteit).	PVE	Vast onderdeel PVE + externe auditor
13c	Laat het CvB een persoonlijke, meer uitgebreide reactie geven op de afzonderlijke jaarverslagen.	Project	Gerealiseerd Vast jaarlijks onderdeel
13d	Leg de verantwoordelijkheid voor de samenvatting & analyse van de jaarverslagen van de individuele examencommissies primair bij het Platform Voorzitters Examencommissies. Tevens worden best practices en verbetervoorstellen in het Platform Voorzitters EC's gedeeld. Gezien de overgangperiode wordt dit voor het komend studiejaar in nauwe samenwerking met de compliance officer opgepakt.	PVE	Vast onderdeel PVE + externe auditor
Nr.	Aanbevelingen/acties Onderzoeksrapport Onderzoek jaarverslagen examencommissies 2018-2019		Status
14	Laat het PVE zelf deze samenvatting & analyse naar aanleiding van de jaarverslagen examencommissies opstellen:	PVE Project	Vast onderdeel PVE + externe auditor
15	Handhaaf strikt de eis van zelfstandige leesbaarheid voor de jaarverslagen 2019-2020	PVE Examenc.	Gerealiseerd Vast jaarlijks onderdeel
16	Vul de positie van het externe lid in met een lid van een examencommissie van de R6	PVE Examenc.	Extern lid is breder gedefinieerd in benoemingsprocedure. Niet exclusief R6
17	Maak examencommissies bewust van escalatiemogelijkheid naar CvB (versterken escalatiecultuur):	PVE Project	Vast onderdeel PVE
18	Geef invulling aan de PC-cyclus Examencommissie-Toetscommissie <ul style="list-style-type: none"> - inhoud mandaten verschilt; - verschillen betreffen 'opzet' als werking mandaten; - vertaling mandaten naar activiteiten TC; - monitoring uitvoering activiteiten; 	PVE Examenc.	In ontwikkeling Realisatie voor 2021-2022

	<ul style="list-style-type: none"> - zichtbaar maken relatie geplande en uitgevoerde activiteiten; - gebruik mandaten 'tentamens' en 'examens' zijn soms hetzelfde 		
19	Geef invulling aan de PC-cyclus Examencommissie-Opleidingsmanagement inzake bijsturing	PVE Examenc.	In ontwikkeling Realisatie voor 2021-2022
20	Streef naar de invoering van 'zuivere' Toetsborgingscommissies' (enkel borgen dus!):	PVE Examenc.	In ontwikkeling Realisatie voor 2021-2022
21	Verhoog de kwaliteit van functioneren toetscommissies <ul style="list-style-type: none"> - benoeming(svereisten) leden toetscommissie; - taken (kwaliteit tentamens óf ook afstudeerprogramma's); - linking-pin met examencommissie (voorzitter TC lid maken van EC). 	PVE Examenc.	In ontwikkeling Realisatie voor 2021-2022
22	Laat examencommissie zelf de borgingstaken inzake gerealiseerde leerresultaten uitvoeren (dus niet mandateren!):	PVE Examenc.	In ontwikkeling Realisatie voor 2021-2022
23	Vul de ambities voor externe validering in met gerichte acties	PVE Examenc.	In ontwikkeling Realisatie voor 2021-2022
24	Scherp het format voor het jaarverslag examencommissies aan op de PDCA-cyclus	Project	Gerealiseerd
25	Scherp het format voor het jaarverslag examencommissies aan op kwantitatieve gegevens	Project	Gerealiseerd
Nr.	Aanbevelingen/acties Onderzoeksrapport Onderzoek jaarverslagen examencommissies 2019-2020²		Status
26	1.Let erop dat bij het mandateren van taken aan de toetscommissie in het mandaat bewust wordt gekozen voor de frase ' het beoordelen van de kwaliteit van tentamens en examens ', óf ' het beoordelen van de kwaliteit van tentamens '		Gerealiseerd
27	2.De P&C-cyclus regelt de communicatie tussen examen- en toetscommissies, denk aan overleggen, op te stellen rapportages en de bespreking daarvan. Maak een handzaam format voor het invullen van deze P&C-cyclus en voeg deze bij het mandaat . Maak daarbij gebruik van de goede voorbeelden (zie tabel 2) en spreek af dat het format in het jaarverslag 2020-2021 wordt gebruikt.		Gerealiseerd bij herzien mandaat (vb. jaarplanner) (follow-up onderzoeksrapport 20-21)
28	3.Stel gezamenlijk een concrete activiteitenplanning voor de toetscommissie(s) op. De examencommissies moeten de voortgang van de uitvoering van de activiteitenplanning actief, kort cyclisch monitoren. Neem deze monitormomenten op in de P&C-cyclus.		Kwartaaloverleggen EC-TC vastleggen voor een geheel studiejaar in jaarplanner (follow-up onderzoeksrapport 20-21)
29	4.Neem in het Jaarverslag Examencommissies een paragraaf op waarin gereflecteerd wordt op de uitvoering van de P&C-cyclus en zo nodig verbeteracties om het proces beter te laten lopen.		Gerealiseerd
30	5.Richt per instituut een register in waarin de adviezen en voorgestelde verbeteracties van de toetscommissie(s) en examencommissie opgenomen worden. Stel vast hoe het register gehanteerd wordt, waarbij het vooral draait om de vraag wie de opvolging van adviezen monitort.		Afgesloten. Bewust niet gekozen voor 1 centraal register, maar aanbeveling aangepast passend bij de individuele examencommissie.
31	6.Versterk verder de PDCA-cyclus Examencommissie – Opleidingsmanagement . Dat betekent dat de examencommissie de aanbevelingen van examen- en toetscommissie(s) op basis van een kwartaalrapportages met het opleidingsmanagement bespreekt én dat in dat		Kwartaaloverleggen EC-MT vastleggen voor een geheel studiejaar in jaarplanner (follow-up onderzoeksrapport 20-21)

² Zie bijlage b 'Verantwoordingsverslag aanbevelingen 2019-2020' voor nadere onderbouwing.

	<i>kwartaaloverleg het opleidingsmanagement rapporteert wat de vorderingen zijn bij de implementatie van de aanbevelingen.</i>		
32	7. Laat een toetscommissie die in opdracht van een examencommissie werkt, géén zorgende taken uitvoeren in opdracht van het opleidingsmanagement . De examencommissies moeten hun wettelijke taak kunnen uitvoeren en dat betekent dat hun 'hulptroepen' de activiteitenplanning die zij met de examencommissie overeen zijn gekomen, geheel moeten kunnen uitvoeren. Deze constellatie garandeert ook dat toetscommissies geheel onafhankelijk kunnen functioneren.		Thema Toets(borgings)commissies 2020-2021 en 2021-2022 (follow-up onderzoeksrapport 20-21)
33	8. Identificeer als examencommissie op basis van een nauwkeurige inventarisatie waar de problemen bij toetscommissies precies liggen . Ga ook in op de vraag of er voldoende kennis en ervaring aanwezig is in de toetscommissies. Orden de uitkomsten naar onderscheiden probleemgebieden en werk daarbij passende oplossingsstrategieën uit.		Zie nr. 32 (hangt met elkaar samen): Thema Toets(borgings)commissies 2020-2021 en 2021-2022 (follow-up onderzoeksrapport 20-21)
34	9. Bespreek in het PVE wat door het PVE als wenselijke taakverdeling wordt gezien. Neem daarin mee de kritische kanttekeningen die de Inspectie van het Onderwijs maakt bij het mandateren van borgingstaken inzake gerealiseerde leerresultaten . Neem daarbij ook de overwegingen mee van zowel examencommissies die alles mandateren als die van de examencommissies die het bij uitstek een taak van de examencommissies zelf vinden. Neem ook de constructie van de linking-pin mee in de overwegingen.		Thema borging en (verdere inrichting en takenverdeling TC) 2021-2022
35	10. Richt bij hoofdstuk 4 (format) een aparte paragraaf in waarin de examencommissie de kwalitatieve uitspraak over het niveau van de gerealiseerde leerresultaten voor elke afzonderlijke opleiding expliciet geeft.		Gerealiseerd
36	11. Bespreek met elkaar op welke wijze de examencommissies in hun jaarverslag hun oordeel over een opleiding moeten onderbouwen . Ontwikkel een format waarin de mate van detaillering van de onderbouwing helder wordt. Denk aan beschrijvingen welke activiteiten de toets- en examencommissies hebben uitgevoerd en welke de belangrijkste bevindingen, adviezen en verbetervoorstellen waren. Sluit aan bij de paragraaf met expliciete uitspraken (Zie aanbeveling 10).		Gerealiseerd (PVE-Handreiking)
37	12. Vul de ambities voor externe validering in met gerichte acties om toegevoegde waarde te creëren (ontwikkeling kwaliteitseisen externe examinatoren, screening beoordelingsformulieren etc.). Bijvoorbeeld door good practices uit te wisselen en examencommissies en managers te stimuleren om beide vormen van externe validering, dus de beoordeling van het afstuderen zélf als de beoordeling van afstudeerwerk achteraf, (nog intensiever) te gaan gebruiken in de opleidingen. Daarbij zou de focus moeten liggen op de kwaliteit van de inhoud van het afstuderen; dat vraagt dan natuurlijk inhoudelijke expertise. Het toepassen van verschillende vormen van externe validering dient plaats te vinden binnen het normale onderwijsproces en dus aangestuurd te worden door het management. Examencommissies kunnen vanuit hun borgende taak hierin een rol vervullen. Centrale sturing via het PVE en de 'R6' kan hier hulp bieden		Thema Externe validering 2021-2022 + R6
38	13. onderzoek als PVE de noodzaak van deelvrijstellingen o.b.v. de onderwijsvernieuwingen en ga hierover in gesprek met het instellingsbestuur.		Via CcS-JZ + thematische bijeenkomst flexibilisering in het onderwijs 2022-2023

39	<p>14. blijvende evaluatie van de gewijzigde vormen (met name digitale toetsing online op afstand) blijft van belang (zie hiervoor ook aanbeveling 15). In samenhang met de groeiende behoefte aan deskundigheidsbevordering in het belang van vernieuwende vormen van beoordelen is het aan te bevelen om op dit punt scholing aan te bieden, bijvoorbeeld door middel van thematische trainingen, afstemming met centrale afdelingen om richtlijnen te bespreken om ervoor te zorgen dat er harmoniserend wordt opgetreden. Centrale sturing en zorgvuldige afstemming vanuit PVE kan deze kruisbestuiving en harmonisering bevorderen en zo ook steeds meer consensus bij examencommissies te doen ontstaan over vakinhoudelijke deskundigheid, toetsdeskundigheid, kennis van regelgeving, jurisprudentie, positionering en verhoudingen met andere commissies (bijv. toets- en opleidingscommissies).</p>		Lopend: Webinars + thematische bijeenkomsten (follow-up onderzoeksrapport 20-21)
40	<p>15. Onderzoek wat de kwaliteit was van de alternatieve online toetsen, analyseer de uitkomsten en kom tot inzichten die de kwaliteit van het online toetsen in de toekomst kunnen verhogen.</p>		Lopend (zie jaarverslagen) (follow-up onderzoeksrapport 20-21)
41	<p>16. Maak een activiteitenplan voor het Platformvoorzitters Examencommissies, waarin specifieke scholings-, themabijeenkomsten e.d. zijn opgenomen met betrekking tot (de borging van) nieuwe onderwijsactiviteiten, zoals flexibilisering en leeruitkomsten.</p>		Gerealiseerd: zie jaarwerkplan PVE
42	<p>17. De examencommissies dienen te borgen dat de getuigschriften valide zijn, door bijv. steekproefsgewijs te controleren of de gegevens kloppen van het getuigschrift cf. art. 7.11 WHW. Het is aan te bevelen om meer inzicht te bieden vanuit centrale afdelingen in de procedurele eisen rondom diplomering om de borgingstaak van het examen als examencommissielid nog beter te kunnen uitvoeren. Tevens is het aan te bevelen om het format jaarverslagen aan te passen, specifiek de paragraaf 'Getuigschriften'. Een suggestie is om hier 'Proces Diplomereren' van te maken en eventueel aan te vullen met 'Examens'. Dit biedt een passende plek aan om te beschrijven hoe de examencommissie overtuigd is dat het 'geheel der dingen, bijv. toetsplannen, toetsprogramma's en toetsbeleid, een logische en samenhangend programma is met relevante (opleidings)criteria. Kortom, vertegenwoordigt het getuigschrift het bewijs van de kennis, inzicht en vaardigheden dat de opleiding van de student vraagt?</p>		Gerealiseerd
43	<p>18. Probeer v.w.b. het aantal vrijstellingen, verzoeken, klachten en CBE-zaken duidelijke afspraken te maken en aan te geven wat er precies geteld en vervolgens (in het Factsheets) ingevuld dient te worden. Vul de Factsheets in via een gedeeld document op de OneDrive HR-PVE.</p>		Gedeeld factsheet gerealiseerd (chat Teams); nog geen nadere afspraken gemaakt over wat, hoe geteld dient te worden.

b. Verantwoordingsverslag aanbevelingen 2019-2020

CvB: maandag 6 september 2021 10.40 uur

PVE: Professionalisering Examencommissies

Specifiek aandachtspunt voor komend studiejaar voor het PVE zijn:

- *Professionalisering van de examencommissies & scholing,*
- *Kennismaking CMR HR*
- *Externe validering (via R6)*
- *Proces diplomering*
- *Klachten & beroepsprocedure nader bespreken + jurisprudentie*
- *Uitbesteed onderwijs & HP-programma's, en..... de*

Aanbevelingen Onderzoeksrapport 2019-2020 oppakken en implementeren:

Aanbeveling 1:

Let erop dat bij het mandateren van taken aan de toetscommissie in het mandaat bewust wordt gekozen voor de frase 'het beoordelen van de kwaliteit van tentamens en examens', òf 'het beoordelen van de kwaliteit van tentamens'.

Verantwoording PVE: Wordt medegedeeld tijdens PVE 23 sept 2021. En het TC mandaat is hierop aangepast (genoemd wordt toetsing).

Status: gedaan

*Aanbeveling 2: De P&C-cyclus regelt de communicatie tussen examen- en toetscommissies, denk aan overleggen, op te stellen rapportages en de bespreking daarvan. Maak **een handzaam format voor het invullen van deze P&C-cyclus en voeg deze bij het mandaat**. Maak daarbij gebruik van de goede voorbeelden (zie tabel 2) en spreek af dat het format in het jaarverslag 2020-2021 wordt gebruikt.*

Verantwoording PVE: Gaat om overleg TC-EC en vervolgens EC met de opleidingen om te monitoren of er acties worden genomen o.b.v. de bevindingen en aanbevelingen. Zie vb RAC waarbij de jaarplanner excie is ingevoegd bij het mandaat en gehighlight wanneer de borgingstaken specifiek per opleiding gedaan worden. Hieruit is af te leiden wanneer en met wie gesproken wordt (PCDA excie/TC/opleidingsmanagement).

- Bij PVE bijeenkomst 23 september wordt herziene mandaat gepresenteerd met vb jaarplanners
- Meenemen als thematische bijeenkomst inzake TC, dus vervolg van positie/profilering naar (nu) verdeling en uitvoering van taken.

Status: lopend

*Aanbeveling 3: Stel gezamenlijk **een concrete activiteitenplanning voor de toetscommissie(s)** op. De examencommissies moeten de voortgang van de uitvoering van de activiteitenplanning actief, kort cyclisch monitoren. Neem deze monitormomenten op in de P&C-cyclus.*

Verantwoording PVE: Zie hierboven, gebruik de jaarplanner om op papier deze concrete activiteiten vast te leggen en als 'checklist' bij te houden voor monitoring. Meenemen in thematisch overleg inzake TC.

Status: gedaan

*Aanbeveling 4: Neem in het Jaarverslag **Examencommissies een paragraaf op waarin gereflecteerd wordt op de uitvoering van de P&C-cyclus** en zo nodig verbeteracties om het proces beter te laten lopen.*

Verantwoording PVE: Het laatste format jaarverslag (19-20) zal hierop aangepast worden. Deadline 23 september om zo het nieuwe format ter PVE bijeenkomst te delen. Paragraaf 3.3 is het expliciete oordeel over de borgende activiteiten (extra paragraaf 3.5 'uitgebrachte adviezen en opvolging', voorafgaand en paragraaf 3.2 bevat al de reflectie maar is iets specifiek geformuleerd (kortom reflectie/terugblik op controle cyclus (paragraaf 3.2).

Status: gedaan

*Aanbeveling 5: Richt **per instituut een register in waarin de adviezen en voorgestelde verbeteracties van de toetscommissie(s) en examencommissie** opgenomen worden. Stel vast hoe het register gehanteerd wordt, waarbij het vooral draait om de vraag wie de opvolging van adviezen monitort.*

Verantwoording PVE: Binnen PVE zal besproken worden op welke wijze en efficiënte manier de gegeven EC-adviezen aan de opleidingen navolgbaar en inzichtelijk gemaakt kunnen worden zonder een extra systeem op te zetten. Voorkeur heeft bestaande systemen optimaal te benutten. Meenemen in PVE-bijeenkomst oktober. Aan vz's vragen welke werkwijze zij hierin nu hanteren en hoe we dit met elkaar kunnen afstemmen. Centraal format bespreken en opstellen (werkgroep?). Waken voor uniformering. Niet gekozen voor 1 centraal register, maar aanbeveling aangepast passend bij de individuele examencommissie. D.m.v. best practices te delen creëren we meer harmonisering in de archivering en navolgbaarheid van het handelen en besluiten van examencommissies (bijv. de manier van (periodieke) borgingsactiviteiten).

Status: lopend

*Aanbeveling 6: **Versterk verder de PDCA-cyclus Examencommissie – Opleidingsmanagement.** Dat betekent dat de examencommissie de aanbevelingen van examen- en toetscommissie(s) op basis van een kwartaalrapportages met het opleidingsmanagement bespreekt én dat in dat kwartaaloverleg het opleidingsmanagement rapporteert wat de vorderingen zijn bij de implementatie van de aanbevelingen.*

Verantwoording PVE: Zie aanbeveling 5 (jo 2 en 3), meenemen in oktober PVE bijeenkomst om werkwijze te bespreken. In jaarverslag moet uiteindelijk overzichtelijk blijken dat dit zo is.

Status: lopend

*Aanbeveling 7: **Laat een toetscommissie die in opdracht van een examencommissie werkt, géén zorgende taken uitvoeren in opdracht van het opleidingsmanagement.** De examencommissies moeten hun wettelijke taak kunnen uitvoeren en dat betekent dat hun 'hulptroepen' de activiteitenplanning die zij met de examencommissie overeen zijn gekomen, geheel moeten kunnen uitvoeren. Deze constellatie garandeert ook dat toetscommissies geheel onafhankelijk kunnen functioneren.*

Verantwoording PVE: Dit ligt nu bij directie nadat het PVE-DB het 'TC-pakket' voor de zomer heeft overhandigt aan het CvB om vervolgens aan de DO te overleggen. Terugkoppeling van DO (zie mail Wietske) zal worden meegedeeld bij PVE bijeenkomst 23 sept en verzoek aan vz's is welke concrete vervolgstappen worden gezet met directie. Verwachting is dat directie met eigen ex.cie een 'hutje op hei-sessie' doet om tot een concreet scenario inzake inrichting TC te komen. Voorzitters blijven vragen bij PVE en ook nadruk leggen om verwachting van concrete uitkomst, ook om zo Thematische vervolgbijeenkomst inzake inrichting TC te kunnen organiseren.

Status: lopend

*Aanbeveling 8: **Identificeer** als examencommissie op basis van een nauwkeurige inventarisatie **waar de problemen bij toetscommissies precies liggen**. Ga ook in op de vraag of er **voldoende kennis en ervaring** aanwezig is in de toetscommissies. Orden de uitkomsten naar onderscheiden probleemgebieden en werk daarbij passende oplossingsstrategieën uit.*

Verantwoording PVE: Meenemen met aanbeveling 7 en voorzitters ook vragen of concreet dit vraagstuk van aanbeveling 8 is besproken. Eventueel verder dan mee te nemen in thematische bijeenkomst inzake TC taakverdeling en uitvoering. Dit zal waarschijnlijk pas tot uitdrukking komen in jaarverslag 21-22.

Status: lopend

*Aanbeveling 9: Bespreek in het PVE wat door het PVE als **wenselijke taakverdeling** wordt gezien. Neem daarin mee **de kritische kanttekeningen die de Inspectie van het Onderwijs maakt bij het mandateren van borgingstaken inzake gerealiseerde leerresultaten**. Neem daarbij ook de overwegingen mee van zowel examencommissies die alles mandateren als die van de examencommissies die het bij uitstek een taak van de examencommissies zelf vinden. Neem ook de constructie van **de linking-pin** mee in de overwegingen.*

Verantwoording PVE: Verdieping van aanbeveling 5 en 6, wie doen de borgingstaken van gerealiseerde leerresultaten, doe je dat zelf of mandateer je die? Bespreken tijdens PVE bijeenkomst NA de thematische TC-bijeenkomst (dan zijn er o.a. best practices en vb-en besproken).

Status: lopend

*Aanbeveling 10: Richt bij hoofdstuk 4 (format) een aparte paragraaf in waarin de examencommissie de **kwalitatieve uitspraak over het niveau van de gerealiseerde leerresultaten voor elke afzonderlijke opleiding expliciet** geeft.*

Verantwoording PVE: Aanvulling gemaakt in format, paragraaf 4.1, sluit mooi aan.

Status: gedaan

*Aanbeveling 11: Bespreek met elkaar **op welke wijze** de examencommissies in hun jaarverslag hun **oordeel over een opleiding moeten onderbouwen**. **Ontwikkel een format** waarin de mate van detaillering van de **onderbouwing** helder wordt. Denk aan beschrijvingen welke activiteiten de toets- en examencommissies hebben uitgevoerd en welke de belangrijkste bevindingen, adviezen en verbetervoorstellen waren. Sluit aan bij de paragraaf met expliciete uitspraken (Zie aanbeveling 10).*

Verantwoording PVE: Jaarverslag format is aangevuld met een extra paragraaf 'onderbouwing', tijdens de kallibratie zullen we de voorzitters 2 opdrachten meegeven (zoals o.a. in deze aanbeveling opgenomen), namelijk:

- In duo's bespreek hoe je als excie (eind)niveau borgt, oftewel wat zijn jullie controle activiteiten (en welke instrumenten worden gehanteerd/plan van aanpak);
- In duo's bespreek vervolgens hoe je (o.b.v. je controleactiviteiten) tot een oordeel komt hoe je het onderbouwt (bijv. in de vorm van een rapportage etc), hoe wordt het teruggekoppeld aan de opleiding en wat zijn de afspraken?
- Na kallibratiesessie terugkoppeling over bovenstaande en o.b.v. best practices een centraal format als richtlijn hanteren.

Status: gedaan (zie PVE-handreiking)

*Aanbeveling 12: Vul de **ambities voor externe validering in met gerichte acties** om toegevoegde waarde te creëren (ontwikkeling kwaliteitseisen externe examinatoren, screening beoordelingsformulieren etc.). Bijvoorbeeld door good practices uit te wisselen en examencommissies en managers te stimuleren om beide vormen van externe validering, dus de beoordeling van het afstuderen **zélf als de beoordeling van afstudeerwerk achteraf**, (nog intensiever) te gaan gebruiken in de opleidingen. Daarbij zou de focus moeten liggen op de kwaliteit van de inhoud van het afstuderen; dat vraagt dan natuurlijk inhoudelijke expertise.*

Het toepassen van verschillende vormen van externe validering dient plaats te vinden binnen het normale onderwijsproces en dus aangestuurd te worden door het management.

Examencommissies kunnen vanuit hun borgende taak hierin een rol vervullen. Centrale sturing via het PVE en de 'R6' kan hier hulp bieden.

Verantwoording PVE: Paragraaf 'externe validering' is iets aangevuld door ook te vragen o.b.v. welke voorwaarden externe examinatoren worden aangewezen. Daarnaast zal binnen R6 de vraag worden uitgezet naar de eigen examencommissies wie er behoefte heeft aan een lijstje met een zusteropleiding en dan zal PVE de 'matchmaker' zijn voor de HR-examencommissies. Bijeenkomst oktober en november bovenstaande zusteropleiding vraag uitzetten en bespreken en hoe de examencommissies de management hierbij betrekken. Advies om hierover apart een sessie met MT inplannen om met concrete validering activiteiten te komen waarbij beide partijen zich goed bij voelen (bijv. uitwisseling van vreemde ogen en/of gesloten beurzen). Bijeenkomst maart/april terugkoppeling hierover vragen + DO ook vragen hier aandacht aan te besteden.

Status: lopend

*Aanbeveling 13: **onderzoek als PVE de noodzaak van deelvrijstellingen o.b.v. de onderwijsvernieuwingen en ga hierover in gesprek met het instellingsbestuur.***

Verantwoording PVE: De R&R heeft in haar 'MvT' een toelichting opgenomen waarom deelvrijstellingen niet gewenst is. Wel wordt gesproken over validering bij de flexibele opleidingen waarbij eerder gedane werk mee wordt genomen als 'bron' passend binnen de context van de module en de docent beoordeelt of dit past binnen geheel. En een goed geborgd EVC traject zou dit mogelijk ook ondervangen kunnen worden. Goed afstemmen met de betreffende instituten hoe dit vorm te geven. Meenemen met thematische bijeenkomst flexibilisering in het onderwijs.

Status: lopend

*Aanbeveling 14: **blijvende evaluatie van de gewijzigde vormen (met name digitale toetsing online op afstand) blijft van belang (zie hiervoor ook aanbeveling 15). In samenhang met de groeiende behoefte aan deskundigheidsbevordering in het belang van vernieuwende vormen van beoordelen is het aan te bevelen om op dit punt **scholing** aan te bieden, bijvoorbeeld door middel van thematische trainingen, afstemming met centrale afdelingen om richtlijnen te bespreken om ervoor te zorgen dat er harmoniserend wordt opgetreden. Centrale sturing en zorgvuldige afstemming vanuit PVE kan deze kruisbestuiving en harmonisering bevorderen en zo ook steeds meer consensus bij examencommissies te doen ontstaan over vakinhoudelijke deskundigheid, toetsdeskundigheid, kennis van regelgeving, jurisprudentie, positionering en verhoudingen met andere commissies (bijv. toets- en opleidingscommissies).***

Verantwoording PVE: In jaarplanning is opgenomen welke onderwerpen aandacht aan willen geven en waar behoefte aan is. Ter bijeenkomst wordt afgestemd waar behoefte aan is. Intern zullen de relevante betrokkenen benaderd worden om deskundige en inhoudelijke ontwikkelingen toe te lichten.

Status: gedaan

*Aanbeveling 15: **Onderzoek wat de kwaliteit was van de alternatieve online toetsen, analyseer de uitkomsten en kom tot inzichten die de kwaliteit van het online toetsen in de toekomst kunnen verhogen.***

Verantwoording PVE: Recente webinars zijn gevolgd hierover en handreikingen zijn geboden. Deze worden besproken ter PVE en terugkoppelingen gevraagd hoe de examencommissie met haar opleiding dit evalueert en ter lering meeneemt. Tevens is er sinds kort een Basecamp voor examencommissies opgericht om dit soort zaken ook landelijk te bespreken. Binnen R6 zal dit ook besproken worden.

Status: gedaan

Aanbeveling 16: Maak een activiteitenplan voor het Platformvoorzitters Examencommissies, waarin specifieke scholings-, themabijeenkomsten e.d. zijn opgenomen met betrekking tot (de borging van) nieuwe onderwijsactiviteiten, zoals flexibilisering en leeruitkomsten.

Verantwoording PVE: Beleids- en jaarwerkplan met jaarkalender is opgesteld, zal ter PVE-bijeenkomst 23 september gedeeld worden en met toestemming ook toegestuurd worden naar CvB, CMR (en DO?) NAVRAGEN BIJ VOORZITTERS 23 SEPT.

Status: gedaan

*Aanbeveling 17: De examencommissies dienen te borgen dat de getuigschriften valide zijn, door bijv. steekproefsgewijs te controleren of de gegevens kloppen van het getuigschrift cf. art. 7.11 WHW. Het is aan te bevelen om **meer inzicht te bieden vanuit centrale afdelingen in de procedurele eisen rondom diplomering om de borgingstaak van het examen als examencommissielid nog beter te kunnen uitvoeren**. Tevens is het aan te bevelen om het format jaarverslagen aan te passen, specifiek de paragraaf 'Getuigschriften'. Een suggestie is om hier 'Proces Diplomeren' van te maken en eventueel aan te vullen met 'Examens'. Dit biedt een passende plek aan om te beschrijven hoe de examencommissie overtuigd is dat het 'geheel der dingen, bijv. toetsplannen, toetsprogramma's en toetsbeleid, een logische en samenhangend programma is met relevante (opleidings)criteria. Kortom, vertegenwoordigt het getuigschrift het bewijs van de kennis, inzicht en vaardigheden dat de opleiding van de student vraagt?*

Verantwoording PVE: Jaarverslag format is hierop aangepast bij H.12 (getuigschriften). Tevens zal het PVE in navolging van thematisch bijeenkomst vorig jaar (thema Proces Diplomeren) gevraagd worden aan OSirit-Fit (Ingrid Meurs) en OeO (Annemarie Vassier) een 'oefensessie' van invulvelden van het getuigschrift en supplement te doen. Tevens zal PVE-DB navraag doen over stavaza herziening Diplomeringsproces bij Manon en Marringje.

Status: gedaan

*Aanbeveling 18: Probeer v.w.b. het aantal vrijstellingen, verzoeken, klachten en CBE-zaken **duidelijke afspraken te maken en aan te geven wat er precies geteld en vervolgens (in het Factsheets) ingevuld dient te worden**. Vul de Factsheets in via een gedeeld document op de OneDrive HR-PVE.*

Verantwoording PVE: Gedeeld op PVE teams, meenemen in oktober overleg/kalibratiesessie.

Status: gedaan